

Színház

A nagybányai **LENDVAY MÁRTON Színházi Kör** nagy sikerrel mutatta be december 29-én legújabb zenés-humoros összeállítását, amelynek címe:

JOBB, MINT A VONÓ! (De ki fog itt brácsázni?)

Ezúton szeretnénk megköszönni mindazoknak, akik felhívásunkra segítségünkre siettek, hogy végül sikerült színrevinnünk ezt a műsort. Bár az anyagi gondok még fennállnak, mindezt azzal hálálhatjuk meg, hogy megismételjük eladásunkat. Az első alkalom erre **január 13-án és 27-én** (pénteki napokon) adódik. Mindkét előadásra **18 órai kezdettel** kerül sor a városi színházban. Jegyeket elvételben az előadás előtti csütörtökön 15-17 óra között lehet beszerezni a színház előcsarnokában, vagy az előadás előtti egy órával ugyanott.

Szeretettel várunk minden kedves színházkedvelőt!

Irodalmi előadás, vajdasági vendégekkel

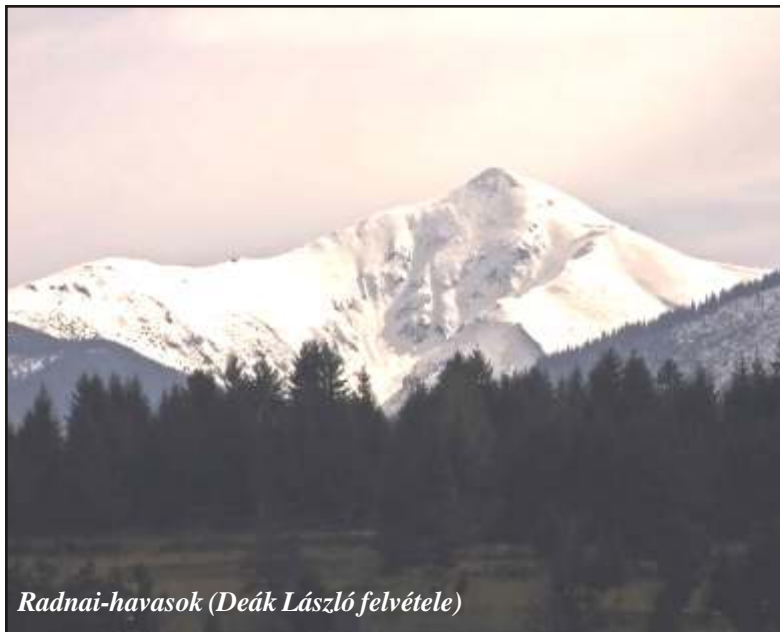
„Irodalmi helyek a Gutin lábánál” címmel tartott vetítéssel egybekötött előadást **dr. Váradi Izabella** magyar nyelv és irodalom szakos tanárnő (jelenleg az Oktatási Minisztérium Kisebbségi Felsőosztályának tanácsosa), **január 7-én, szombaton délután 6 órai kezdettel**, a **Teleki Magyar Ház** nagytermében.

A rendezvényre a zentai (Vajdaság) **Bolyai Tehetségfondó Gimnázium és Kollégium** tanárainak és diákjainak látogatása alkalmából kerül sor, a vajdasági vendégek részvételével.

Az alkalomra szeretettel várunk minden érdeklődőt!

Színes falinaptár a laptestben

Köszönjük kedves Olvasóink egész éves segítségét!

Radnai-havasok (Deák László felvétele)

Korszer sítették a misztótfalui repülőtér fényjelző rendszerét

Az 1,2 millió eurós beruházásnak köszönhetően ezentúl sötétben és kedvezőtlen időjárási viszonyok közepette sokkal könnyebben és biztonságosabban tudnak majd landolni a gépek.

Ily módon ködben is lehet vételezni a fel- és leszállást, mivel a jelzőrendszer az elektronikus felügyelet biztosítását is lehetővé teszi. Emellett a leszállópályára jelzőlámpáknak az intenzitása is automatikusan igazodik az időjárási viszonyokhoz.

Eddig a kifutópályára 150 wattos, állandó intenzitású égőket és kis teljesítményű halogénlámpákkal volt megvilágítva. Nem csoda, hogy esőben vagy ködben, főleg éjszaka, a pilóták gyakran panaszkodtak arra, hogy nehezen találták meg a repülőtér területét. Sokszor még a közelben levő utakat is jobban látható volt, mint a leszállópályát.

Ezzel a reptér felzárkózik a korszerű jelzőrendszerrel ellátott légitársaságok sorába, s talán ennek köszönhetően újra megvetik itt lábukat a külföldi légitársaságok. Így nem csak nevében lesz nemzetközi a nagybányai repülőtér. (tamási)

Tombola

A Pro Genius Egyesület tombolajegyeket bocsátott ki **Agricola Lídia** (1914-1994) egyik festményének kisorsolására. Az 1965-ben készült, 95x75 centiméteres olajfestmény felbecsült értéke 5000 lej. Tombolajegyek 10 lejes áron még kaphatók a **Bányavidéki Új Szó** szerkesztőségében és a **Teleki Magyar Ház**ban.

Szeretnénk, ha mind az 500 jegy elkelne, hogy januárban sorolhassunk. A befolyt összeget a **Bányavidéki Új Szó** felhalmozódott államadósága törlesztésére fordítjuk.

Az 500 jegyből egy nyer.

Aki megnyeri, viheti a szerkesztőség tulajdonában lévő festményt.

Fotókiállítás, táncéjszaka kísérettel

„Idő örökkévalósága” címmel nyílik meg **2012. január 16-án, hétfőn délután 6 órai kezdettel** **Deák László, Griga Krisztina és Madarassy Zsolt** fotókiállítása a **Teleki Magyar Ház**ban.

A tárlat anyaga tavaly mutatkozott be először, az **Electro Sistem Kft** (igazgató: **Blaskó István**) által a városi Lázár-házban bemutatott, hasonló című fotóalbum megjelenése alkalmából.

Az eseményen ezúttal **Dezső László**, az **Erdélyi Kárpát Egyesület** országos elnöke, valamint **Bajtai Erzsébet** nagykövete asszony is jelen lesz, utóbbi mint a tárlat fővédnöke. A bukaresti magyar nagykövete felesége – férjével, **Füzes Oszkár**tal együtt – 2008 júliusában érkezett a román fővárosba, azóta számtalan erdélyi magyarlakta települést látogatott meg, tucatnyi rendezvény társszervezőjeként vállalt aktív szerepet az erdélyi magyarság életében.

A tárlatmegnyitón közreműködnek a **Gesztenyefa Zenekar** és nagybányai táncéjszakák.

Figyelem! az esemény ellenére sem marad el aznap a táncéjszaka a **Teleki Magyar Ház**ban! **Délután 5 órától** a kisebbeket várjuk a **Ház Thorma János** termébe, a tárlatmegnyitót követően pedig a nagyok táncéjszakai és élőzenés szabad tánccal zárul a nap programja! Szeretettel várunk minden érdeklődőt!

A nyugdíjas „Nagy család”

Farsangi bált

szervez **február 11-én** a **Selmont** étteremben.

Jelentkezni lehet a 0362-417818-as telefonszámon.

A hét mottója:

„Mit van mit kívánni még
Ily áldott időben
- Adjon Isten, ami nincs,
Ez új esztendőben.”

(Arany János)

Megnyílt az első BIOBOLT
Bukarest sugárút 2. sz. alatt

Bioland

- bio élelmiszerek
- diabetikus glutén- és laktózmentes termékek
- mosó- és tisztítószer
- kozmetikumok

A W&D Housetechnic

- Riasztótechnika
- Video megfigyel rendszerek
- Automatizálások
- Kommunikációs rendszerek

Tel.: 0744823354, 0740543604
e-mail: wd_housetechnics@yahoo.com
www.alarme-automatizari.ro

exoticgreen
uitzenden • detacheren

MUNKAJÁNLAT HOLLANDIÁBAN

Nagybányán!
Híd utca, 3. szám
Tel.: 0262.211.335; 0752.956.301
Web: www.exoticgreen.ro
Mail: info@exoticgreen.ro

- * munkajánlat különböző szakterületeken
- * egyéves munkaszerződés
- * szállítás és szállás
- * román nyelv útmutató

Ha jogod van a magyar állampolgárságra, jelentkezz!

Turul-Sas Hagymány r z Egyesület

Ötvenhatos riport

1956 szeptemberében Magyarország számára a reményt kelt pillanatok és a nagy családok egy hónapját hozta el. A magyar vitézi virtusra vall, hogy fegyvert mertünk emelni a katonabakancsos „felszabadítóinkra”, arra a megszálló meg hatalomra, amit a félvilág hallgatásra ítéltetett, a másik fele lesütött szemmel hallgatott.

A kommunista Szovjetunió káprázató jelmondatokkal, a látszatöröm mesterseges fenntartásával, a titkosrend rsegek er szakával, ígéretekkel és megfélemlítéssel egyaránt azon volt, hogy proletárdiktatúráját a vörös akolban minden áron meg rizza. Katona- és atomnagyhatalomként egyetlen valóság ellenfele volt évtizedeken keresztül: a szintén katonai és atomnagyhatalom Egyesült Államok. Mindkét fél tudta, hogy a háborús egymásnak-feszülés a III. világháborút jelenthetné. Ezért látszat-béke honolt.

Várjuk mindazok kézzel vagy géppel írt beszámolóit, akikben elevenen él 1956, akiknek személyes emlékeik vannak a forradalmi eseményekkel vagy az azt követ megkorlátozásokkal kapcsolatban. Terveink között szerepel, hogy a leg-hitelesebb írásokat egy cikksorozat vagy egy kiskötet formájában, **ÖTVENHATOS RIPIORT** címmel a nagyközönség elé tárjuk. Írásaikat a következő címre várjuk: **Ötvenhatos Riport, Németh László Elméleti Líceum, Str. Lumini ului, nr.: 1, 430333, Baia Mare, Maramures,** vagy e-mail-címre: **nagyjenei@gmail.com.**

Nagy-Jenei Zoltán

A felhívás részletes szövegét korábbi (november 18-i) lapszámunkban olvashatták.

Tízezer napszámos

Tavaly Máramaros megyében több mint 10 ezer napszámot jelentettek be hivatalosan a munkaadók.

Ezeket az időnyomukat végz személyeket els sorban a szolgáltatócégek és az erd gazdálkodások foglalkoztatják. Vagyis olyan területeken tevékenykedhetnek, ahol bizonyos id szakokban nagy a munkaer igény. Ilyenek például a takarítócégek, amelyek gyakorlatilag a legtöbb napszámot foglalkoztatták 2011-ben.

A Máramaros Megyei Területi Munkügyi Felügyel ség illetékesei az elkövetkez napokban ellen rízni szeretnék, hogy a munkáltatók miként tartották, illetve tartják be az ebbe a kategóriába tartozó munkavállalókra vonatkozó jogszabályokat.

Els sorban arra kíváncsiak, hogy nem hagyták-e figyelmen kívül az évi legtöbb 90 napos foglalkoztatásra vonatkozó el írást. Az időnyomukat vállalók ugyanis nem dolgozhatnak három hónapnál többet egy esztendőben. Ha az időnyomunka meghaladja a 90 napot, csakis munkaszerződés alapján foglalkoztathatók.

Egy biztos: a cégek el szeretettel aknázzák ki a törvény kínálta új lehet ségeket, egyebek mellett az időnyomunkásokra vonatkozó kitételeket. Hogy ez mennyiben járul hozzá a munkanélküliség tényleges csökkenéséhez, és milyen arányban jelent csupán egy második lehet séget a sokkal több kötelezettséget el író munkaszerződés mellett, nehéz lenne megmondani. (tamási)

Távlati terv

Orvos- és Gyógyszerésztörténeti Múzeumi Gy jtemény

A nagybányai Orvos- és Gyógyszerésztörténeti Múzeumi Gy jtemény létrehozásának az ötlete nem újkelet . Évekkel ezel tt már folytak tárgyalások az illetékesekkel az évszázadokra visszatekint orvosi és gyógyszerészeti hivatás régmúlt id ket idéz jellegzetesebb tárgyi emlékeinek arra alkalmas helyen való kiállításáról.

Nem hinnénk, hogy ennek a gy jteménynek a szükségességét különösképpen meg kellene indokolnunk. Hazánkban léteznek már gyógyszerésztörténeti múzeumok, Bukarestben, Kolozsváron, Ia i-ban és Nagyszeben. Ugyanakkor Pite ti-en, Brassóban, Nagyváradon és Segesváron gyógyszerészeti gy jteményeket gondoznak. Meg kell említenünk még a Craiova-i Orvos- és Gyógyszerésztörténeti Múzeumot, valamint kistestvérét, a Roman-i múzeumot is.

Egy ilyen szakkiállítás megszervezése és létrehozása a nagybányai Megyei Történelmi és Régészeti Múzeum keretében elképzelhetetlen azok hozzájárulása és segít készsége nélkül, akik hasonló tárgyakkal rendelkeznek, mind orvosláshoz (régim szerek, kellékek, könyvek, régi folyóiratok stb.), mind pedig a gyógyszerészet (berendezési tárgyak, üvegcék, kever edények, mérlegek stb.) kapcsolódóan.

A tervezett gy jtemény népi gyógyászati kellékeket is magába foglal majd, a legkorábbi id kig visszamen leg. Ugyanakkor számos orvosnumizmatikai darab és régi kórházakat és gyógyszerárakat ábrázoló fotóval is kib vülhet a gy jtemény anyaga.

Reméljük, hogy mind a Máramaros megyei orvosok és gyógyszerészek, mind pedig a szakmákon kívüliek, akik ilyen tárgyakkal rendelkeznek, és azokat szívesen eladományoznák, jelentkezni fognak erre a felhívásra. Hisszük, hogy még számos olyan orvoslással és gyógyszerészettel kapcsolatos olyan régi tárgyak vannak magánszemélyek birtokában, amelyek hasznosíthatóak lennének, és ily módon emelnék a leendő Orvos- és Gyógyszerésztörténeti Gy jtemény értékét. (Dr. Marian Felix)

A felajánlásokat a következő telefonszámok valamelyikére várjuk: 0262-275140 (munkahelyi), 0262-437298 (otthoni) - dr. Marian Felix.

MMG Kft.
Hera u. 10. sz., tel. 0262/218021, 218072, 0720530066.
e-mail: mmgbaiamare@yahoo.com

TERVEZ ÉS KIVITELEZ:

- Gáz, fűtés és vízszelvényi rendszereket.
- Vízellátási és szennyvízelvezető rendszereket.

GYÁRT ÉS FORGALMAZ:

- Polietilén-acetil Átmeneti illesztők, gáz, víz és szennyvízelvezető hálózatoknak.
- Tipizált polietilén gázlevegővezetők - RISER
- MMG típusú gázszabályzó - mérő állomások, kistűgyasztól használata.
- KHS típusú gázszabályzó, 10-200 köbméter közötti szabályzó tartományokkal
- GÁZGÉP típusú, kompakt gázszabályzó - mérő állomások, nagyfogyasztó használata.
- PAKOT.E típusú, földgázzal működő, vüri és földgáz sugárzó hőszigetelő.

Új Szó
Bányavidéki
Máramaros megyei hetilap

Kiadja a **GENIUS Kft. Nagybánya**

Igazgató:	Soltz Anna
Főszerkesztő:	Szilveszter Mária
Főmunkatársak:	Dávid Lajos Deák László Simori Sándor Tamási Attila
Számítógépes tördelés:	Deák László, Dávid Lajos, Tamási Attila
Nyomdai kivitelezés:	Bauer Artúr, Szabó Angéla

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
430143 Nagybánya
V. Băii u. 3. sz.
Tel/fax. 00(40)262-218.204
www.nagybanya.ro/uj_szo.php
e-mail: ujszo@frauenbach.alpha.net.ro

COMMUNITAS ALAPITVÁNY
Alapította az RMDSZ

BETHLEN GÁBOR
Alap

Előfizetés a postahivatalokban és a lapkézbesítőknél - 40020 -
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
Az aláírt cikkek mondanivalója nem feltétlenül egyezik a szerkesztőség véleményével, és a szerző viseli értük a felelősséget.
A szerkesztőség fenntartja az írások szellemét és tartalmát nem érintő rövidítések jogát.
- ISSN 1221-0056 -

Készült a GENIUS Nyomdában

HÍR-TURMIX

Azt beszéli már az egész város, hogy...

Összeállította: Tamási Attila

Elsejét l mindenki fizet szemétszállítási díjat Nagybányán

A nagybányai köztisztasági vállalat illetékesei megszokták, hogy a polgárok nem sietnek szemétszállítási szerzést kötni, ezért az önkormányzat jóváhagyásával úgy döntöttek, 2012. január elsejét l minden érvényes szerzést díssal nem rendelkező polgár kötelező módon szemétszállítási díjat fog fizetni.

Ez személyenként évi 100 lej plusz Áfát tesz ki. Az illetéket az éves ingatlanadóval egyidejűleg hajtják be. A Polgármesteri Hivatal gazdasági osztálya havonta utalja át az így begyűjtött pénzt a szolgáltató számlájára.

Nagybányán jelenleg a lakosság alig 60 százalékának van csak érvényes szerzése a köztisztasági vállalattal. Ez jelentős veszteségeket okozott eddig a szolgáltatóknak, hiszen szerzést és hiányában behajthatatlanokká váltak a tartozások.

Átgondolt bérleti szerzések

A nagybányai Városi Tanács úgy döntött, hogy idén l csak fél évre hosszabbítja meg a szociális, illetve ANL lakásokra szóló bérleti szerzéseket.

Az ok: sok lakó nem fizeti rendszeresen a közüzemi és bérleti díjakat, jelentős adósságot halmozva fel az önkormányzat és a szolgáltatók felé. Így ezentúl, aki jú-

Környezeti - els körben

Az illetékesek megtették az első lépést a nagybányai környezeti kiépítésének ügyében.

Az önkormányzat ugyanis kérte a tervezett beruházás környezetvédelmi engedélyezését. Az érdekeltek a Máramaros Megyei Környezetvédelmi Ügyvédség nagybányai székhelyénél érdeklődhetnek a részletekről, illetve nyújthatnak be óvást a terv ellen, hétfő l csütörtökig naponta 8 és 16.30 óra között. Pénteki napokon a Polgármesteri Hivatalnál is szol-

gálnak tájékoztatással, reggel 8 és délután 2 óra között.

A környezeti tervének az életbeültetéséhez mindenképpen szükséges, hogy a Városi Tanács a beruházást belefoglalja a 2012-es költségvetésbe. Erre azonban elreláthatóan csak február folyamán kerülhet sor. Így tehát leghamarabb 2012. júliusában írhatják ki a versenytárgyalást, a munkálatokat pedig a legszerencsésebb esetben nyár végén vagy ősszel kezde-

thetik el. A legújabb becslések szerint két-három éven belül akár át is adhatják rendeltetésének a megyeszékhelyet tehermentesítő környezeti t.

Drágább parkolócédulák, olcsóbb bérletek

A nagybányai Városi Tanács meghatározta a 2012-es esztendőre érvényes parkolási díjakat.

A 2011-es esztendőhöz viszonyítva, idén a bérletekért kevesebbet kell majd fizetni, emelkedik viszont a rövidebb idejű szóló parkolócédulák ára. Eszerint az egy-

éves érvényes bérlet ára 100, 120 vagy 300 lej, attól függően, hogy a lakóhely elhelyezkedésétől, egy, a város területén tetszős szerint kiválasztott helyre, vagy a megyeszé-

hely összes parkolójára igényeljük. A rövidebb idejű szóló bérletek esetében is kevesebbet kell fizetni 2012-ben. Az egy hónapra szóló bérlet ára 12, 15 vagy 50 lej, a három hónapra szóló 30, 40 vagy 120 lej, míg a félévre szóló 55, 70 vagy 200 lej, a korábban ismert kategóriák szerint.

Amint már említettük, ezzel szemben a rövidebb idejű szóló parkolócédulák ára jelentősen emelkedik, esetenként akár meg is duplázódik. A 30 perces parkolócédula 2 lejbe, az egy órás 3 lejbe, míg az egész napra szóló 6 lejbe kerül.

3000 roncsautó

Tavaly több mint 3 ezer gépkocsit szolgáltattak be a máramarosi roncsautó-program keretében. A magánüzeműek mellett a cégek és az intézmények is adhattak le régi járműveket az ócskavastelepeken. Igaz, ennek a programnak nem volt túl nagy sikere. Ennek ellenére évről-évre egyre többen élnek a roncsautó-program által felkínált lehetőséggel.

Az illetékesek szerint idén elreláthatóan február végén, március elején indul újra a roncsautó-program Máramaros megyében.

Pontosítás

A Karácsonyi műsor a felújított kultúrotthonban című műlt héten megjelent rövid beszámoló-ból kimaradt, hogy az óvodások és a kisiskolások mellett a váraljai iskola magyar tagozatának V-VIII. osztályos tanulói is szerepeltek. Tulajdonképpen a Patovan Mircea zenetanár által betanított kórusmunkásokat adták el. Az óvodások és kisiskolások Hiripi Erzsébet és Tephénhárdt Ágota óvónak, valamint Adoreanu-Kraiger Boglárka, Asztalos Ilona, Czompa Mónika és Szilágyi Éva tanítónak irányításával léptek színpadra.

A pontatlanságért szíves elnézésüket kérem! (ta)

Szárnyas- és kisállatkiállítás

Ma nyitja meg kapuit az érdeklődők elvárta idejű nagybányai szárnyas- és kisállatkiállítás.

A „Kakastaréj” Egyesület által immár 10. alkalommal rendezett kiállításnak a Gheorghe Bila utcában található „George Co buc” Általános Iskola sportterme ad otthont. A hivatalos megnyitóra ma 13 órakor kerül sor.

Az érdeklődők pénteken 13 és 19, szombaton 9 és 19, míg vasárnap 9 és 17 óra között tekinthe-

tik meg a tenyésztők által bemutatott többszáz szárnyast és kisállatot. A feltehetően 5, a 14 év alatti gyerekek pedig 3 lej beléptdíjat kell fizessenek. Természetesen vásárlásra is lehetőséget nyílik, csak ne feledkezzenek meg arról, hogy egy állat befogadása óriási felelősséggel jár.

Mint minden évben, a kiállítás

fénypontját idén is a felvonultatott állatok tenyésztőinek a díjazása jelenti. A szaktekintélyekből álló zsűri kategóriák szerint választja ki a legszebb példányokat.

Érdemes lesz tehát ellátogatni ezen a hétvégén az idejű szárnyas- és kisállatkiállítás helyszínére.

Iskoláinkért, Gyermekünkért Egyesület
A máramarosi magyar nyelvű oktatásért - program

Lehet iratkozni nulladik és első osztályokba

Felhívjuk az óvodáskorú gyermekek szüleinek a figyelmét az alábbiakra:

2011. szeptember 1-t l érvénybe lépett az új tanügyi törvény.

* Ennek értelmében kötelező beiratni első osztályba azokat a gyerekeket, akik 2012. szeptember 1-ig betöltik a 7. életévüket

* Ha a szülő írásban kérelmezi, már azt a gyereket is be lehet iratni első osztályba, aki 2012. december 31-ig tölti be 7. életévét.

* A 0. osztályba a ködését szabályozó módszertani útmutatót a Tanügyminisztérium 2012. januárjában fogja megjeleníteni. Részletekkel később jelentkezzünk.

* A 0. és az első osztályba hivatalosan 2012. január 1-t l lehet iratkozni – de már lehet jelentkezni és információkat kérni az iskolák titkárságán vagy a tanítónéniknél.

Közöljük a biztos tanítónévként is:
Nagybánya:

- **11-es (Nicolae Iorga) Iskola**, titkárság: 0262-276315, tanítónévként: *Iloc Judit* (0726-396540) és *Lojszli Sára* (0735-500539)

- **1-es (Petre Dulfu) Iskola**, titkárság: 0262-213690, tanítónévként: *Bálint Katalin* (0743-165777)

Felsbánya:

- **Felsbányai Általános Iskola**, titkárság: 0262-262326, tanítónévként: *Hitler Annamaria* (0723-603172)

Koltó:

- **Koltói Általános Iskola**, titkárság: 0262-289121

Szinérváralja:

- **Alexiu Berinde Általános Iskola**, titkárság: 0262-490283, tanítónévként: *Czompa Mónika* (0744-316612)

Szamosardó:

- **Kós Károly Általános Iskola**, titkárság: 0262-264761, tanítónévként: *Kis Toth Ilona* (0720-745515)

Máramarossziget:

- **Leőwey Klára Liceum**, titkárság: 0262-311085, tanítónévként: *Fábri Zsuzsanna* (0749-059958)

Domokos:

- **Domokosi Általános Iskola**, tanítónévként: *Molnár Judit* (0742-239221)

Az Iskoláinkért, Gyermekünkért Egyesület telefonszáma: 0742-653 600.

Visszapillantó – 2011.

Embert próbáló év áll mögöttünk. Felrobbant a japán Fukujima atomerőmű, és a haladó világ örömeire nagy erőbedobással elkapták Amerika 1-es számú közellenségét, bin Ladent. Az „arab tavasz”-ból „arab tél” is lett, Kadhafi-t több hónapi utcai harc és nemzetközi beavatkozás után a szó szoros értelmében meggyilkolták. Szíriában újév küszöbén is világháborúk folytak. Talán a forró mohamedán politikai körülményeknek lehet köszönni, hogy a népszerű eurovíziós dalversenyt Düsseldorfban az alig pár éve versenyző, muzulmán népesség Azerbajdzsán nyerte, maga mögé utasítva olyan hagyományokkal rendelkező zenei nagyhatalmakat, mint Olaszország, vagy Svédország.

Boldoggá avatták viszont az utolsó évszázadok legnépszerűbb katolikus vezetőjét, II. János Pál pápát,

és a gazdasági válság ellenére a brit trónörökös, Vilmos herceg és Kate Middleton pazar, fontsterling milliókba kerülő esküvőt rendezett. A phenjani diktátor is meghalt, viszont érthetetlen az azután bekövetkezett nemzeti hisztéria.

Természeti és szociális katasztrófák is voltak, sajnos jó b velen. Az amerikai pünkösdi prédikátor világvegét jósolt szeptember végére, ehhez azt tehetnének hozzá, hogy „volt ebben valami”.

Az Európai Unió életének legnagyobb válságát élte meg, a görög „probléma” hónapokig húzódott, csúcsok, konferenciák nem tudták megoldani a pénzügyi krízist. Az égiek lehet tudták mindezeket el re, a halandók viszont az eljövendő évre csak egyet kívánhatnak:

„Bort, búzát, békességet!”

Varga Gábor

Felújítják a Városi Színházat

Idén elkezdik a nagybányai Városi Színház felújítását. Persze csak abban az esetben, ha az önkormányzatnak, illetve az intézménynek sikerül kigazdálkodnia az ehhez szükséges pénzt.

Az átfogó munkálatokat szakaszokban végzik majd el, és ha minden terv szerint halad, három éven belül egy teljesen felújított színháza lesz a megyeszékhelynek. A felújítást és a korszerűsítést már nem lehet tovább halogatni, mivel az épület falai megrepedeztek, és a kellékeket sincs hol raktározni. A színháznak gyakorlatilag nincsenek megfelelő raktárhelyiségei, így ennek a kérdésnek a megoldása az egyik legégetőbb feladat.

Az úgymond elengedhetetlen javítások mellett a színház vezetői szeretnék egy forgószínpadot is kialakítani.

A nagybányai Városi Színház 1967 óta nem esett át jelentősebb felújításon. Csak a hangosító, a világító és a fűtési rendszereket korszerűsítették, illetve klímaberendezéssel látták el az épületet. (tamási)

Homokszemcsék a szemben

1. Idén ismét választások elé állítanak bennünket, és ismét olyanokra szavazunk, akik meglovagolják a nagyvárúgyó, de megvalósíthatatlan álmokat. Ígéretekből sosem volt hiány eddig, és remélem, most sem lesz másképpen. Visszapillantva a tavalyi évre sok minden elmondható választottainkról. Például az is, hogy nemegyszer rájuk sem lehetett ismerni viselkedésüket látva. Nos, mivel az idei év a választások éve, jótanácsként ide írom dr. Váradi-Goia János elmegyógyással 1992-ben az Erdélyi Napló által készített beszélgetés egy aprócska részletét, melyen érdemes elgondolkoznunk:

„... Mutassanak egyetlen jelöltet, akit azzal ajánlja magát, hogy nekem akkora az intelligencia-hányadosom, ilyen pozitív jellemvonásaim vannak, ilyen felkészültséggel rendelkezem, ezt szeretném és tudnám tenni a társadalom érdekében, és ezért felelősséget vállalom, a mandátumom lejártá után bármit számonkérhetnek tőlem. Tudja-e bizonyítani valaki a jelöltek közül, hogy szavahihető, önzetlen, jó szándékú, szilárd jellemű ember, jó számára a hatalom csak eszköz, nem cél? Azt kellene kellelt volna! - megvizsgálni pszichológiai szempontból, hogy egy jelölt képes-e arra, amire vállalkozik. Rendes körülmények között minden jelöltet kezdve az államelnökkel - tisztelni kellene, még mielőtt felkerül a listára. Nem csak az intelligencia-hányados kimutatásáról lenne szó: vannak olyan pszichológiai tesztek, amelyek segítségével meg lehet állapítani, hogy kinek milyen hajlamai vannak. Egy ember pszichikumát meghatározza a cselekedeteit. Aki nek gyenge a jelleme, aki a rosszra hajlamos, az világos, hogy nem fog önzetlenül jól cselekedni. A vezetői feladatkör megterheli az egyént, és aki nem alkalmas rá, nincs erre felkészülve, annak a hatalom megváltoztatja az egyéniségét, rabul ejti, és nem akar mást, csak hatalmát élvezni és megtartani. Az ilyen egyéneket nem szabad jelölni! Ezért volna szükség egy elzáró pszichológiai tesztesre...”

2. Letartóztatásokból, kivizsgálásokból, gyanúsításokból sem volt hiány tavaly. Szinte minden foglalkozási ágazat görcs alá került. Még a magasrangú ortodox pópák is, akikről kiderült (tiszteltet a kivételnek), hogy sem patyolattiszták. Készen próbálták, próbálgatták a csábítás ösvényén való járást. Emlékszem, jó pár évvel ezelőtt egy ortodox teológus hallgatóval ültem egy fülkében a vonaton, aki arról számolt be egy mellette ülő öreg néninek, milyen is az élet a teológián, milyenek a tanárok:

- Készen tudják, milyen az élet, néném. Nincs kincs, valuta, arany nyakláncok, drága kocsik. Szóval...

- Drága Jóistenem, tán csak nem?! - mondta elámulva a néni, és gyorsan háromszor egymásután keresztet vetett. Készen követték a jósnéket, kuruzslókat, akikben szintén vakon megbíznak, hisz-

nek problémamegoldásra váró román testvéreink. Szórták is átkaikat a parlament felé békésen, amelyek úgy látszik, balul sültnek el, mert a kormány ilyen-olyan árdragításokkal vágott és fog vágni vissza. Sok jót nem fog hozni ez az év sem. Esetleg új parlamentet.

3. Év végén a pénzügyminiszter úr azon morfondírozott, milyen jó is lenne az adók 50 százalékos emelése. Az isteni szikrát a hazai polgármestereknek tulajdonította. Ezt már én sem hiszem. Melyik polgármester akasztana választópolgárainak a nyakába 50 százalékos adóemelést? Kivált a mai válságos időkben. Jó vicc. Nézzük el nekünk, mert volt 2011 legjobb Unió pénzügyminisztere.

4. Az ünnepek alkalmával bizonyára sokunknak problémája volt azzal a fránya koleszterinszinttel. Mert milyen jó is az, amikor a finom zsíros husikák elfogyasztása után mind a tíz ujjunkat megnyaljuk. Nem jó ez, nem jó az, tiltják az orvosok... „Regen nem tudtuk,

mi is az a koleszterinszint. Disznót mindig vágunk, kivált így karácsony táján. Az ünnepek után fát vágni mentünk az uraságnak. Az asszony a vállra vet s vasontáskába málekenyeret, hagymát, sőt és egy darab szalonnát pakolt. Vízet a forrásból ittunk. Erre csak, egészségesek voltunk. Nem nyavalyogtunk annyit, mint ma. Ha már a gyerek eltiüsszenti magát, szaladunk a doktorhoz. Mikor gyerek voltam, ilyenkor télen hosszú, térdig érő vászoningben, meztelb csicskonkátam a jégben. Soha semmi bajom nem volt” - mondta egy közel kilencven éves bácsi.

5. Új szettel beindult a Máramaroszi Rádió magyar adása, napi húsz percben. Vezető szerkesztője Zahoránszky Brigitta, aki naponta a készülékek elé várja hallgatóit. Így teszem én is. Minden nap két órák ráhangolódom a Tisza partjáról sugárzott adásra, mely eddig elnyerte tetszésemet. Csak így tovább a 2012-es évben is.

Vicsai György

ZINNER OLÁH ÁGNES:

Találkoztam lengyelekkel

Történelmi helyzetem miatt adódóan, egy nagyon csendes magyar lettem, pláne mióta Szlovákiában is közölték velem, még 1979-ben, hogy ne szólaljak meg magyarul, mert a szlovákok bizony beverik a számát... még akkor is, ha Romániából jöttem! Ha ott nem kaptam volna eleget... Nagyon fájt tudomásul venni, hogy egész Európában velünk, magyarokkal azt csinálhatnak, amit akarnak, mert mi „csak magyarok” vagyunk. Szülő földünk van, de igazi hazánk, igazi vezetőnk nincs. Senki fia, borja örüljön, ha vizet kap! Minket senki nem szeret...

Ilyen érzéssel futottam világgá 1989-ben, s talán bele is pusztulok e kegyetlen valóságba, ha jó szerencsém nem vezet egy lengyelekkel lakott táborba. Templomjárók voltak, többnyire szék, sorsuk elrendeződésére vártak nekünk is. A tábor egy nagy épület volt Németországban, nagy udvarral, ahol játszottak, hangosan kiabáltak a gyerekek. Mivel „csendes magyarok” voltunk, nagyon meghúztuk magunkat, de a gyerekek játszani akartak és egyszer én elvegyültem a tömegben, egy idő után kihallottam a kislányom vidám hangját, de nem értettem, mit kiabál, néha még az is megfordult borús, sötét gondolataimban, hogy talán gépfegyverrel fogják csendre inteni a túl vidám tömeget... Jaj, drága gyermekeim...

Pár hét múlva bejött a szobánkba egy lengyel anyuka,

köszönt, s valamit elkezdett mondani. Csak mondta, mondta, én meg nem értettem semmit. Végül megszólaltam németül, gondoltam abban az országban vagyunk, csak beszélj az anyanyelvemre.

- Kedves asszonyom, nem értem, amit mond, nem tudok lengyelül, sajnálom...

Döbbenet nézett rám.

- Maguk nem lengyelek?! Akkor Mónika honnan tud úgy beszélni?

- Hát..., megtanult a maga gyerekeitől, hamar tanul, jófej gyerekek.

Egyre gyanúsabban nézett rám.

- Akkor maguk mik?

Nekem megfagyott a lelkem..., már itt is kezdődik? Csak az a fontos, hogy milyen nemzet fiának születtem? Nem kérkedtem vele, de nem is tagadtam soha, egyenesen a szemébe néztem, lesz, ami lesz: magyar vagyok - mondtam, s úgy hallottam saját hangom, mint a végítéletet. Nem tudom, mit vártam, de ami akkor történt, szó nélkül hagyott. Az asszony arca felderült, szemében kislépett a nap, átölelt, háromszor megcsókolt. Majd szeméit törölgetve szó nélkül elment. A következő napokban mindegyik lengyel átölelt és háromszor csókolt meg. Fürödtem a felém áramló szeretetben. Egy isteni érintésre le is szakadtak lelkemről a depressziós láncok. Én nem tettem semmit, amivel a szeretteiket kiérdemeltem volna. Talán valamelyik sötét, a fajtám, a vérem cselekedett valami nagyon jót, hogy az én szeretetből nekem is jutott b velen. Köszönöm!

Juhmérés a Kisebb-ágán (3.)

-folytatás az előző lapszámból-

Jelen esetben, engem a sokkalta alacsonyabb Láposi-hegyek érdekelnék, mert közöttük csordogál a Kisebb-ága pataka, amely a Lápos folyó baloldali mellékága. A patak fölött, néhány száz méter magas teraszon esztana. Köröskörül kora tavaszi, halványzöld bükkösgyertyános erdők övezik a vidéket, s a juhakol nagy tisztasághoz hasonlóan legelk egymást követik, az egykor még összefüggő erdei ségek által közrefogva. Ez a vidék visszatérő, szép és nyomasztó elemekkel megtöltött álmaim helyszíne.

Az alapesemény ideje, melyből visszatérő álom lett: 1948. április 24., Szent György napja, juhmérés. (Az első részt illusztráló fotó 1941-ben készült.) Jelen voltak az itteni számadó juhásznak (bácsnak) és segédeknek (bojtároknak), a szeptember végi, Szent Mihály napig bizományba adott birkái, akolba bezárva, aztán két „farkasöl” kuvaszuk, két számár, egy igavonó hucul ló, a tulajdonosok, és ezek meghívott rokonai, barátai. Közöttük a község református lelkésze népes családjával (már aki ott-hon volt a nyolc gyermekből). Ott feszített Téri Sándor vadász, mennydörgő vadászpuskájával, meg néhány helyi celebritás. A juhok a karámban bégetve aggódtak, nem tudva, hogy miért is csúfították őket nappal ilyen zárt helyre. A bojtárok, grabancuktól megragadva, egyenként terelgették őket a fejhelyre („csi-nye, a zanyád!!!”). A fejést végzők közelében hatalmas üst, mellette korharmérték-eszközök (a mőcök által forgalmazott sajtár, fakupa, csebrek).

Péter Károly jegyzete:

A veréb is madár

A téli napokon érdemes idő fordítani madaraink etetésére. Valamikor sokat panaszkodtunk ilyenkor, hogy a verebek eleszik az eleséget az értékes madarak elől. Ma más a helyzet. Nagybányán például a verebek már ritkának számítanak. Európa nyugati tájain vannak olyan régiók is, ahol úgy növekedett fel egy most tízenéves generáció, hogy nem találkozhattak a bokrok között csiripel madarakkal. Angliában például 96%-os mezei veréb állománycsökkenést észleltek. Kínában sem volt jobb a helyzet. Itt tudatos verébbirtó hadjárat folyt. Az eredmény: a verebek mellett minimum harmincmillió ember is áldozatul esett.

Hazánkban érintetlenebb a madárállomány, de itt is csökkent a verebek száma. Ezért ma már más szemmel kell a verebekre tekinteni: etetni, védeni, és mesterséges odúkkal kell segíteni őket is.

Én nagyon szerettem a „szürke kis” verebeket, a madártársadalom prolektárjait, ugyanakkor sokszor jött, hogy odaszóljak nekik: csend legyen, nem értjük egymás szavát! Emlékszem, valahányszor édesanyánk friss híreket hozott a faluból, mindig úgy kezdte: azt csiripelték a verebek... Sokszor jópofáknak tettek ezek a kacagó, ugráló, tollukat porban mosogató, szemtelen, vidám, dicsekvő, tovakodó, civakodó, mindig mozgó, puha és meleg fészket rakó apró madarak. Szegényebb lenne a világ nélküliük!

Ezek az egyszerű, urbanizálódott madarak valamikor lépten-nyomon körrögtünk ugráltak, és számottevő létszámukkal jelezték, hogy a veréb is madár! Lehet, hogy tegnap délután a G. Co. buc utcai gesztenyefák alatt az utolsó veréb pötytyintette vállamra végtermékét? Nem, ezt nem akarom elhinni!

Az egész úgy kezdődött, mint ahogy a német mondaná: „Erst arbeiten, und dann bummeln!” – a juhászok elször nekiálltak utolsó cseppig kifejni a juhok tejét (ezt ellenrizték a tulajdonosok, hogy később ne lehessen csalással vádolni a „csobánokat”). A juhméresi multság csak a munka elvégzésével kezdődött. Addig mi, gyermekek, szamaragoltunk és tisztas távolból figyeltük, amint a Kárpátok rendtartói, a kuvaszok, köztük a vezér, Csekác (neve a „cecauti”-ből ered), minden pillanatban a gazdájuk parancsát lesték. (Ez lehetett vezényszó, fütty vagy szidalom). A kutyák nyakában ott lógott a kötelező, mellső lábakat verő, felkötött bot, hogy ne tudjanak túl gyorsan száguldozni; ellenkező esetben kiirtották volna a vidék összes vadnyulát, zgidáját.

A számadójuhász feljegyezte minden juh leadott tejmenyiségét, majd a tejet beöntötték a közös nagy üstbe. Az egyik juhász öklömmel sűrű, fehér-sárgás masszát oldott fel egy kupában (mint megtudtam, ez volt az „oltó”, a baktériumtenyészet, amellyel beoltották a tejet). A sajt és az orda elállításához feltétlenül szükség volt az oltóra, amit a nagy tudású (és Nagyenyeről származó) helybéli patikus, Nagy Jenő bácsi varázsolt össze, titkos receptje szerint, és eldöntte Vojth Józsi bácsi tanácsai nyomán. (Mint később Korcsog Mátyás tudós barátomtól megtudtam, ennek alapja a szopós borjúbendben található sűrű baktériumtömeg, de ehhez még több minden más is kellett, például sósavas pepszin).

Az üst alatt égett már a száraz bükk és gyertyán, füstje kellemes illatot és szemhunyorgást okozva. Az ideális bi-

Juhmérés Erdélyben (Henics Tamás fotója)

ológiai folyamat, a sajt, kiválása harmincnyolc fok körül történik, a tejjel megtöltött üstben. Ebben alakul át a tej sajtá, savóvá, majd a visszamaradt savót tovább savanyítva, és majdnem forrásig hevítve, összeáll a zsendice. A majdnem forrásig hevített savóban, valami foszlányszerű szkáláni látszik: a kicsapódott, leendő orda. Mielőtt ezt vászonba merik, így savósan, kis fakupákba vagy csajkába, meleg zsendicét osztanak az ünneplő közönségnek. (A zsendice olyannyira finom, hogy az ember hajlandó bőségesen belakmározni belé. E torokkoskodásnak általában hasmenés lesz a vége, akárcsak a must mértéktelen ivásakor, szüretkor).

A karám és a juhászok kunyhója közelében hatalmas hajódeszkákból készült, esellen fedett sajtzártó polcok várták a házisztes kender- és lenvászonban lecsurgatott sajtokat, majd később az ordát.

Az illatok és szagok, zajok, színek, ugatás, kurjantások örökre bevésődtek emlékezetembe. A százsorszápes, kan-kalinos és egyéb tavaszi virágos rét közepén lévő esztenából juh- és ammónia szag áradt, a lanolin illatával keveredve. (Azóta is a lanolinról mindig a juh jut eszembe, ami nem a legfelelősebb érzés, amikor – már kihalóban lévő – erdélyi módra kezelt csókolkó a hölgyeknek). Füst- és pálinkaillat kóválygott a helyi légtérben. Ezeket követték az ízek és aromák. Jött a nagy dínomdánom „lápasi” módra. A két-és-féldecis, vastagfalú üveg poharakat színműltig töltötték 54-56 fokos, besztercei szilvából készült kisüstivel, és a helybéli asszonyok, a férfiakkal válllvetve az utolsó cseppig felhajtották a bevezetőkábszert. A láposi emberek (lett légyen az bár nem), a szemem sem rebbentett a cselekedettől. A helyi mikroklíma egyre dúsult a finom besztercei szilvórium illatától.

Az emberek eltérően kezdtek viselkedni. Volt, aki csak szelíden babszalgott, és csodálkozva figyelte, hogy nyelve nem hallgat agyi parancsaira, lába elszibbadt. Mások hangoskodni kezdtek, a dicsekvők megkezdték véget-nem-érhettek el adását. Ekkor tápász-kodott fel Téri Sándor, az egykori csicsóvári harcos leszármazottja. Vadászpuskáját elkérte az arra felügyel su-

hanctól, megtöltötte két patronnal, és akkora két mennydörgést produkált fegyverét elsütve, hogy reánk jött a frász, fülünk hosszasan csengett. Egy asszony újra töltötte a poharakat, amelyeket a feregetett házisztes kendőkről azon nyomban mindenki magához ragadott, és az első adaghoz hasonlóan a garatjára küldte a tartalmát. Még mindig akadt olyan derék „lápasi”, akinek a szemem még a második adag után sem rebbent. Apám, a tiszteletes, szokásához híven, nem ivott, anyánk éppen csak szimbolikusán megkóstolta a „mérget”, és köhécselve, könnyezve rögtön kért is egy pohár vizet.

– Jaj, tiszteletes asszony, ne tessék vízzel tönkretenni ezt a finom pályinkát! – mondta vidáman Csonka Borca néni, akinek csupán a szóból sejelezte, hogy már túltette magát minden baján-búján.

– Tessék inkább megkóstolni a kapros-juhtúrós lapotját, egy kis jó füstölt kolbással, ezzel-azzal. Szeretettel kínálok! – folytatta Borca néni.

A „zöld asztalon” minden háztartás féltve őrzött lukulluszi java hemzsegett, mintegy kárpótlásként, a háború utáni szűkös évekkel dacolva. Nemrég a legtöbb családban a reggeli és a vacsora tejes puliszkából állott, ebédre hús még nem nagyon jutott. A paszulyleves is ritkaságszámba ment.

A disznót elvitték az ólból elbűbészték a németek, majd az „oroszkok” (tkp. a Második Ukrán Front harcosai) falták fel, amit a gondos földmészek elrejtettek szalmakazalba, föld alá, de meggondolatlanul túl hamar elszedtek. Bár az új, a „cocilista” rendszer is az emberek megkoppasztásából igyekezett beindulni, az egyszerű falusi ember megtalálta a módját, hogy apránként önellátó legyen. A kollektivizálás ellenére, az udvarokon ott csipegetett néhány tyúk, gypelt egy-két bálnai malac vagy a göndör szarvasmangalica, a legelőre kihajtották a borzderes vagy szimmentáli tehenet, vagy a kékesen fehér tejet adó és jó igavonó, egy-két bivalyt. Nyaranta a mi Flóri nevetehenünk faránál – vigyázva, hogy tejforrásunk ne menjen a tilosba – olvastam Jókait, Mikszáthot, a Megszámoltattal – trilógiát. (folytatjuk)

Szilágyi Kálmán

Nagybánya.ro

városunk és környéke az interneten

www.nagybanya.ro

HUMOR-ZSÁK

Móricka új órát kap, de az pár nap után megáll. Erre Móricka szétszedi az órát, és egy döglött hangya esik ki belőle. Felsőhajt:

- Na, ja, meghalt a gépész!

- Ki a pótolhatatlan?

- ???

- Az, aki bedugja az ujját a vízbe, és amikor kihúzza, lyuk marad utána.

- Fiam! Anyád már megint ugyanazt fűzte!

- Menj és mondd meg neki, hogy a szakácskönyvben több fejezet is van!

- Megmondtam!

- És mit mondott?

- Azt, hogy a Káma Szutrában is...

- Hány informatikus kell egy izzó kicseréléséhez?

- Egy sem... Hardware hiba.

A pszichiáterhez beállít egy férfi, aki arról panaszkodik, nincs sikere a nőkkel. A pszichiáter elkezd faggatni:

- Ön mit szeret egy nőben?

- Ha jó nagyok a mellei - mondja a férfi.

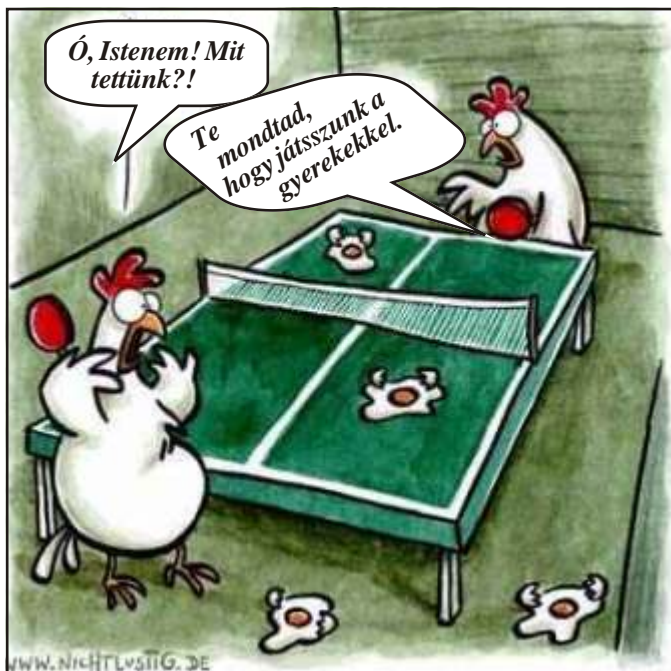
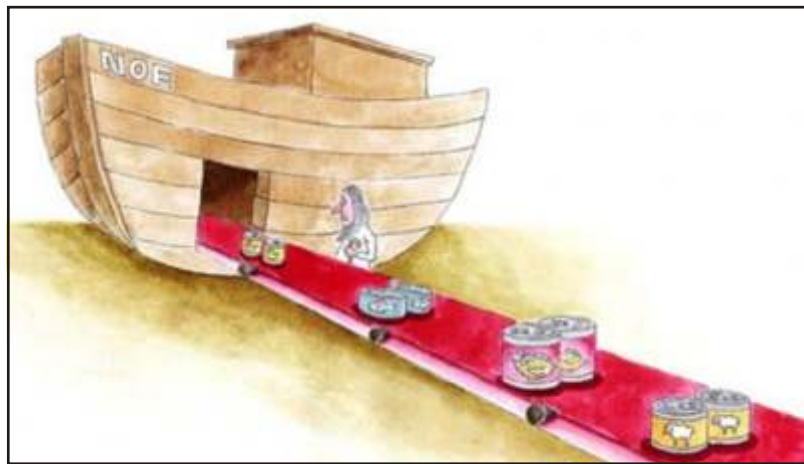
- Nem így értem, arra gondoltam, hogy mire vágyik egy komoly kapcsolatban?

- Ó, komoly méret mellekre! - mondja a páciens.

- Nem, nem, nem! Azt szeretném tudni, milyen lenne az a nő, akivel le tudná élni egész hátralevő életét!

A férfi erre elkezd röhögni:

- Leélni az életemet egy nővel? Nincs olyan nő, akinek akkora lenne a melle!

Egy tölzötőn a laktanyaparancsnok kényelmesen lesétál a beosztottaihoz, leül, iszik egy kávét, rágyújt, majd megszólal:

- No, fiúk, lassan lehet szedni a ködöt. Ég az adóhivatal.

- Honnan ismerni fel a széknek készült létrát?

- A legfelső fokán ott egy felirat: „Állj!”

- És mondja, az előző munkahelyén mennyi volt az évi fizetése?

- Az előző munkahelyemen nem dolgoztam egy évig sem!

A veendő odamegy a pénztárhoz:

- Kérem, maga tegnap száz lejjel tévedett!

A pénztáros megvonja a vállát:

- Azt, kérem, tegnap kellett volna megmondania. Ma már késő!

A veendő széttárja a kezét:

- Az más!... Akkor nyugodtan megtartom.

Magasröpt gondolatok

„Azt hiszem, nagyon jó vagyok az ágyban. Ugyanis a nőm mindig azt kérdezi, nem lehetne-e, hogy tovább csináljam?”

„A sportot sose késő elkezdni, úgyhogy én még várok...”

„A biztonsági öv lehet, hogy korlátozza a mozgásban, de még min-

dig nem annyira mint a tolószek.”

„A születésnapomra kaptam egy levegő párástítót és egy légtisztítót. Bezártam ketet egy szobába, hadd küzdjenek meg egymással.”

„Te egy akkora paraszt vagy, hogy a házatokban nincs is a székeken háttámla, hogy mindenho-

vá le tudj ülni a permetezővel!”

„Van elektromos kése, elektromos kenyérpírítója, sőt, még a tojásforráló is villannyal működik.

A múltkor panaszkodott, hogy nincs hely a konyhában, ahova leülhetne. Így hát, vettem neki egy villamoszékét.”

„A rasszizmus mindenütt jelen van... A zongora fekete billentyűi rövidebbek!”

Pusztába kiáltott szó

A fényképészetbe betér egy matematikatanár:

- Szeretnék erről a filmről képeket csináltatni.

- 9x13?

- 117. Miért?

Egy kirándulóhajó fedélzetén odarohan egy kisfiú a kapitányhoz és azt kiabálja, hogy kapitány bácsi süllyed a harosz.

- Nem harosz ez kisfiam, hanem hajó - mondja a kapitány.

- Hát, ha jó lenne, akkor nem süllyedne.

Két béka beszélget az árokparton.

- Azért jó, hogy az összes lány megvolt a faluban.

- Ja. De azért a varazsló lányát kikapcsoltuk volna...

Graffitik

- A gargarizálás kitűnő módja annak, hogy megállapítsuk, szívárogo-e a nyakunk.

- A pulóver az a ruhadarab, amelyet a gyerekek haladéktalanul fel kell venni, ha fázik a mama.

- A szemránckrém az ujjaidat simítja ki.

- Akasszuk fel a szélsőségeket!

- Amikor megszülettem, annyira meglepődtem, hogy másfél évig meg se tudtam szólalni.

- Amit magadnak kívánsz, ne tedd azt embertársaidnak, hátha más az ízlésük.

- Az a baj a tényekkel, hogy nagyon sok van belőlük.

- Az angol ülve gondolkodik, a francia állva, az amerikai járkálva, a magyar utána.

- Az idő az, ami megakadályozza, hogy a dolgok egyszerre történjenek.

- Az okosság 90%-a az, ha tudod, mihez vagy teljesen hülye.

- Az öngyilkosság az önkritika legszintébb formája.

- Azért vannak a tengerek, hogy a szárazföldek között hajózni lehessen.

- Dejavu érzésem és amnéziám van egyszerre. Azt hiszem, ezt már elfelejtettem egyszer...

- Divatos az, amihez közönséges halandó sohasem jut hozzá, mert mire összegyűjt a rávalót, az régen kiment a divatból.

- Egy könyvnek mindig az utolsó oldalát olvasom el először, hogy ha esetleg meghalnék közben, legalább tudjam, mi a vége.

- Egyszer egy olyan múzeumban voltam, ahol azokat a karokat és lábakat állították ki, amik más múzeumokban lévő szobrokról hiányoznak.

- Én nem szeretem az uborkát, és nagyon örülök, hogy nem szeretem, mert ha szeretném, akkor megenném, pedig utálok.

„Kedves fiam!

Remélem, jól vagy. Mi anyáddal megvagyunk. Örölnénk, ha kikapcsolnád a géped, és lejönnél vacsorázni...”

Orvos és tanár alig gyűjthet rá valahol az anyaországban

Januártól életbe lép Magyarországon a nemdohányzók védelmére szóló törvény szigorítása, amely a zárt helyeken szinte mindenhol megtiltja a dohányzást. Kérdések és válaszok a változásokról. Ha utazunk, ha nem arra felé, nem árt tudni róluk. Reánk is ez vár.

Ha valaki január elsején rágyújt egy kocsmában, akkor megbüntetik?

– Biztosan nem. A nemdohányzó védelméről szóló törvény szigorítása ugyan január elsején hatályba lép, de bíróságot csak április 1-től fogunk.

Áprilistól viszont sehol nem lehet cigarettázni?

– Ott lehet, ahol nem tiltják. Rá lehet majd gyújtani az utcán, de ott se mindenhol, mert a szabad levegő is számos helyen korlátozzák a füstölést. A törvény tiltja a dohányzást a játszótérekben, az aluljárókban, a buszmegállóknak és a pályaudvarokon. Az önkormányzatok ezen kívül egyéb területeket, például parkokat is nemdohányzó közterületeknek minősíthetnek. Az új törvény viszont megtiltja a dohányzást szinte minden zárt helyen. Nem szabad majd rágyújtani a kocsmában, az étteremben, a szórakozóhelyen, a vonaton, a munkahelyen, a hivatalban és a kórházban.

És ha kijelölnek dohányzóhelyet?

– Bent még dohányzóhelyet sem szabad kijelölni. Nem lehet tehát majd a munkahelyen sem egy külön szobája vagy egy félreeső lépcsőfordulója a dohányosoknak, a vasúton pedig már január elsejétől megszüntetik a dohányzó-kocsikat. A törvény csak néhány kivétel esetében engedi meg a dohányzást zárt térben: a hotelek szivarzószobáiban, a börtönökben, a pszichiátriai zárt intézményekben és egy utolsó pillanatban becsmpészett módosítással a játékkaszinókban.

Ha rá akar majd gyújtani az ember, akkor ki kell mennie az utcára?

– Igen. Dohányzóhelyet csak a szabad levegőn lehet kijelölni a szórakozóhely, a munkahely vagy a közintézmény bejáratától öt méterre. Azokon a szórakozóhelyeken, ahol ez technikailag nem oldható meg, a bejáráthoz közelebb is

rá lehet majd gyújtani. Nagyon nehéz helyzetben lesznek a dohányzó orvosok és tanárok: a kórházakban és az iskolákban ugyanis még az udvaron sem lehet dohányzóhely, így nekik mindig ki kell menniük a bejárat elé, ha el akarnak szívni egy cigarettát.

Mi van, ha valaki a kocsmájában olyan elszívókat szerel fel, ami nem engedi terjedni a cigifüstöt?

– A törvény szerint egy kocsmában zárt helyen nem lehet kijelölni semmilyen dohányzóhelyet, így az ilyen technikai megoldásokkal se lehet kikerülni a tiltást. A kocsmákban csak a teraszokon vagy a kerthelyiségekben, vagy a bejárat közelében lehet dohányozni.

Az autóban lehet dohányozni?

– Ezt nem tiltja a törvény, bár volt olyan javaslat, hogy aki a gyereke mellett rágyújt az autóban, azt büntesse meg a rendőr. Ezt végül nem fogadták el.

Áprilistól hogyan büntetik meg a dohányosokat. Mindenhol lesz egy ellenőr?

– Nem valószínű. Az ellenőrzéseket az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat (ÁNTSZ) végzi majd. Eddig is elég ritkán fordult el, hogy valakit megbírságotlalt volna tiltott he-

lyen dohányzásért, most se nagyon várható, hogy tömegesen lesz ilyen.

Mekkora lesz a büntetés?

– Ha valakit így elkaptak, az 20-50 ezer forintba bírságotlalt. Megbüntethetik a szórakozóhelyet is: a szabályok betartatásáért felelős üzemeltetőt vagy alkalmazottat 100-250 ezer forintba, a helyet m ködtet céget 1-2,5 millió forintba.

Ki lehet akkor szűrni egy kocsmával, ha valaki bemegy oda, odahív egy ellenőrt és rágyújt a pultnál?

– A kocsmát vagy a szórakozóhely tulajdonosát, üzemeltetőjét vagy egy rendezvény szervezőjét akkor nem büntetik meg, ha felszólította a dohányost, hogy nyomja el a cigarettát, vagy menjen ki.

Tényleg csak dohányboltban lehet majd cigarettát venni?

– Az erről szóló törvényt még nem fogadták el. Ha dönt róla a parlament, akkor a dohánytermékek kiskereskedelmétől 2013-tól az államé lesz, amely ezt koncessziós szerződéssel fogja átengedni a fiktív családi vállalkozásoknak,

munkanélkülieknek és gyesről visszaváltóknak. Ehhez pályázatokat fognak kiírni. Cigarettát így a dolgok mostani állása szerint 2013. január 1-től már csak dohányboltban lehet árulni.

Nem lehet majd cigarettát venni az éjjel-nappaliban sem?

– Most úgy néz ki, hogy csak dohányboltban lehet majd árulni, amire egy 18-as karikat is ki kell tenni. Nem lesz majd cigarettát tehát a vegyesboltban vagy az éjjel-nappaliban. Egy most elfogadott módosító indítvány szerint már 2012 áprilisától nem lehet cigarettát árulni a kocsmákban, 2012 szeptemberétől pedig a nagy bevásárlóközpontokban sem. És a benzinkutaknál sem lehet majd cigarettát venni, mert a parlament elutasította az erről szóló módosító javaslatot. 2013-ra így a mostaninál sokkal kevesebb helyen lehet majd cigarettához jutni: a 2000 forintnál kisebb falvakban csak egy dohánybolt lehet, a nagyobb városokban, illetve Budapesten a kerületekben kétezer lakosonként m ködhet egy-egy ilyen üzlet.

(index.hu)

Beülésre indulna az autó

Japan kutatók szerint a hangfelismerés, az ujjlenyomat-leolvasás vagy akár a retina szkennelése idejét múlt és nehézkes technológia. A jövő autója magától felismeri gazdáját, amint helyet foglal a volán mögött...

Nem léphetsz kétszer ugyanabba a folyóba, mondta annak idején Héralitosz, de meglátása a vízre vonatkozott, nem az emberre: nekünk ugyanis igenis jól berögzült, többé-kevésbé állandó mozgólataink vannak. Jellegzetesen járunk, tipikusan tartjuk-mozgat-

juk kezünket, és egymás utáni alkalomkor nagyjából ugyanúgy foglalunk helyet egy adott mélység és helyzet ül felületen.

Ez utóbbit tervezi kiaknázni a japán ipari technológiai kutatóintézet (Advanced Institute of Industrial Technolo-

gy) kutatócsapata, amely a hagyományos rablásgátlóknál kifinomultabb, csálhatatlanabb, mégis egyszerűen kezelhető immobilisert szeretne létrehozni. Az elképzelésük szerint a vezető ülésbe beépített nyomásérzékelő jól megfelelnének erre a célra – prototípusukban szám szerint 360 darab szenzort helyeztek el, amelyek mérik a nyomáspontokat, az aktuális súlyt és annak mindenkori csúcserékét, valamint a súlyeloszlás mintázatát. Így gyönyörűen felvázolható minden ülés nyomástérképe, már csak ki kell választani azt, amelyikhez hozzárendeljük az indítási engedélykódot – és kész is a kulcs nélküli (sőt, akár nyomógomb nélküli) indítórendszer.

Az elképzelés gyönyörű, a három éven belül tervezett sorozatgyártásig azért néhány problémával még meg kell birkózni. Az egyik, hogy jelenleg 98 százalékos biztonsággal működik, ami akkor sem túl megnyugtató, ha elfogadjuk, hogy nincs tökéletesen megbízható (legfeljebb ahhoz minél jobban közelítő) rendszer. Az sem tisztázott, hogy mi történik, ha lefogyunk, meghízunk, övtáskát veszünk, elfelejtjük kivenni a mobilt a farszebünkől, vagy miután hatalmasat estünk a mójégen, inkább féloldalasan ülünk... (techmet.hu)

Sajtóközlemény

A VITAL Rt. azonosítási kézikönyvet adott ki.

A társaság logójának megváltoztatásával és annak az állami márkahivatalban (OSIM) való bejegyeztetésével egyidőben szükségesnek láttuk néhány olyan szabály és ajánlás kidolgozását, amelyek meghatározzák és egyénít teszik a VITAL Rt. imázsát. Ezek betartása első lépés az elismert márkaköztudatba kerüléséhez.

Az azonosítási kézikönyv tartalmazza a társaság márkajelzésének (szigla és logó) sajátosságait, ezek helyes használatát. A vizuális azonosítóhoz tartozik még: a társaság elnevezése, a színösszeállítás, a papíralapú tartozékok (igazolványok, kitűzők, vizitkártyák stb.), outdoor és indoor kiragasztók, akciós tárgyak, a munkaruhák, gépjárművek feliratozása stb. A könyvben példák is szerepelnek a színek használatáról, a formákra és betűkre vonatkozóan, útmutatások ezek helyes alkalmazásáról és a helytelen használat kiküszöböléséről. A látványazonosítási kézikönyv célja biztosítani a következetes és világos vizuális kommunikációt minden szinten.

A szervezési vizuális azonosító azt jelenti, hogy a látványelemek összessége révén a közönség felismer egy szervezetet, és megkülönbözteti azt másoktól. A vizuális azonosító egy egész szabályrendszerből áll össze és ajánlásokat tartalmaz azok alkalmazására és fejlesztésére vonatkozóan. Ez a rendszer időben összetartó, állandóságot és harmonikus fejlődést jelent egy intézményről alkotott kép tekintetében. A vizuális azonosítás rendszerét általánosságban az azonosítási könyvben rögzítik.

A VITAL Rt. Kereskedelmi Társaság azonosítási kézikönyve az Ifjú Kommunikátorok Klubjával együttműködésben készült.

Nagybánya, 2011. december 5.

Gáspárik Géza vezérigazgató

Leszámolnak a fantom-tanulókkal

Kiegyensúlyozzák jövőre a hátrányos helyzetű és a „gazdag” iskolák finanszírozását, helyszínen ellenőrzik a diáklétszámot. Átláthatóbb oktatási rendszert ígért kedden Daniel Funeriu tanügyminiszter.

A jó és népes iskoláké a jövő

Két éve fejkvóta alapú a hazai oktatási intézmények finanszírozása, most még pontosabban követik, hol hány diák tanul, és milyen eredményt ér el – ígéri a politikus.

2010-ig aszerint kaptak támogatást az iskolák, hogy hány poszt volt az intézményen belül – emlékeztetett keddi nyilatkozatában a tárcavezető. 2010-től bevezették a fejkvóta alapú támogatást, most ennek a korrekciós reformja következik.

Jelenleg egy diák után 2,235 lej fordítható bérkifizetésre és 264 lej az intézmény fenntartására. Daniel Funeriu hangsúlyozta: mivel eltérő körülmények között működnek a hazai iskolák, ezért a támogatási rendszer kialakításakor figyelembe vették a régiót is, ahol az iskolák működnek. Ahol a fősztési költségek magasak, a fenntartásra 300 lej is költhetnek.

Szegényebb települések többet kérhetnek

Az oktatási tárca vezetője aggasztónak találja, hogy amíg több településen az önkormányzatok elektronikus tábla beszerzésébe és korszerű szemléltető eszközök vásárlásába is befektettek, addig a szegényebb településeken a víz- és fűtési számla kifizetése is gondot okozott, ezért a jövőben differenciált finanszírozás lép érvénybe.

Ott, ahol helyi erőforrásból kevesebb

jut az iskolákra, kompenzációt kérhetnek az intézmények. A plusz segítség azt jelenti, hogy a tanügyminisztérium ellenőrzik azt is, hogy az iskola mennyi diákot jelez, és gazdaságosan bányázza-e a rendelkezésre álló forrásokkal, azaz költség-hatékony-e a fősztés, a taneszközök karbantartása.

Fantom-tanulókért nem fizetnek

A fejkvóta alapú támogatás miatt ellenőrzik, hogy a papíron szereplő diákok valóban rendszeresen látogatják-e az iskolát, vagy „fantom-tanuló” hivatkozva hívnak le pénzt az intézményvezetőknek.

Daniel Funeriu abban bíz, hogy így csökken az iskolaelhagyók aránya is, mert az intézményvezetőknek érdeke lesz az iskolán belül tartani a tanulókat. A 2011-es tanév elejétől büntetik a lógást is: a tíz igazolatlan hiányzást begyűjtő kiskorú gyermek nevelési segély húsztíz százalékától esnek el. Húsztíz igazolatlan hiányzásig ötven százalékkal csökken a segélyezés, előlött pedig az adott iskolai félév idejére a támogatás teljes összegét megvonják.

A tanügyi posztok átalakítása, az oktatás átszervezése révén két év alatt 8500-ról 6200-ra csökkent a jogi személyiséggel rendelkező iskolák száma. A következő évben további iskolaösszevonások várhatóak, például ott, ahol rosszak az érettségi eredmények.

(man.ro/mediafax)

Borbély: január végére döntés születik a verespataki beruházás ügyében

A környezetvédelmi miniszter azt nyilatkozta, január végén még ülésezni fog a tárca technikai bizottsága, és ha mindent rendben találnak, akkor a minisztérium javasolni fogja a kormánynak, hogy hagyják jóvá a verespataki aranybánya megnyitását. Borbély László szerint a beruházás terve 90%-ban jó, és ha nem veszélyezteti a környeze-

tet, akkor a minisztérium megadja rá az engedélyt. A tárcavezető azonban azt is kiemelte, hogy a szakértői vizsgálatok és a szaktárca döntése mellett politikai döntésre is szükség van az ügyben. A kormánykoalíciónak el kell döntenie, hogy felvállalja-e a bánya megnyitásának engedélyezését.

(erdelyfm)

Nem a fogyasztás és talán a fizetések

Az európai adósságválság nyomára a bélyegét Románia idei gazdasági teljesítményére. Az ország gazdasági növekedése nem haladja meg a bruttó hazai termék (GDP) egy százalékát, a gyarapodásra pedig annál kevesebb lehetőség lesz, minél kevesebb befektetés érkezik.

A Ziarul financiar számításai szerint mintegy öt százalékkal eshetnek az ingatlanárak annak következtében, hogy a vásárlók inkább kivárnak a lakásvásárlással az instabil pénzügyi helyzet miatt. Habár a jelek szerint építkezésre sem igazán futja majd 2012 során, lassan felenged az irodaházak szektora, amelynek köszönhetően az építési ágazat stagnálással zárhatja az évet.

Az ágazat tevékenységét az állam fogja „mozgásban tartani”, mivel az autópályaprojektekkel a legfontosabb megrendelések számítanak majd.

Szakértők szerint három év után idén végre magához tér a kereskedelem,

amely a fogyasztás. A piac veszteségei a „hagyományos” kereskedelmek lesznek, akiket kiszorít majd a modern üzlethálózatok konkurenciája. Míg a stratégiai befektetéseket egyelőre elkerülik Romániát, a multinacionális láncok (ruházatok és élelmiszer-hipermarketek) folytatják hazai térhódításukat.

A betéti kamatok enyhén emelkedésére is számíthatunk, az euró árfolyama viszont nem fog számottevően változni idén sem. A pénzügyi szakemberek szerint 4,3 lej körül lesz az átváltás éves átlaga.

A közgazdászok szerint bár az év első hónapjaiban kissé megugrik a munkanélküliségi mutató, ez éves szinten nem haladja meg az 5-6 százalékot. A feketemunkáért járó büntetéseket a valószínűleg fél élelem miatt viszont mintegy 100 ezer fővel nem fogja foglalkoztatottak száma, és az alkalmazottak fizetése is körülbelül 6 százalékkal emelkedhet a mágnaszektorban. (úmsz)

Adók nélkül Romániában drágább a benzin, mint Németországban

2011 eleje óta Románia egy helyezett csúszott a legdrágább benzinnel rendelkező országok rangsorában: a 18. helyről a 19.-re került a Gándul számításai szerint. A lista összeállításánál az adók és illetékek nélküli benzinárakat vették figyelembe. A régió országai – Lengyelország kivételével – szintén esettek néhány helyezést a ranglétrán. Magyarország a 14. helyről a 15.-re esett.

2011-ben Romániában 4 eurocenttel,

azaz 7,6%-kal drágult a benzin literje, ezzel a nyolcadik helyre került az ár-emelkedési listán. Legnagyobb ár-emelkedést Írországból tapasztalták az autózók: ott 14 centtel, azaz 27%-kal drágult egy liter üzemanyag. A benzinárak és illetékek nélkül Romániában többet kerül, mint Nagy-Britanniában, Németországban, Ausztriában vagy Svédországban. Itthon egy liter benzin 62,8, Németországban 60,8 cent. (gandul.info)

Mégis kapnak kedvezményt a nyugdíjasok

4,5 millió nyugdíjas számára biztosítanak félárú utazási utalványokat február végéig – jelentette be kedden a munkaügyi minisztérium. Azok számíthatnak kedvezményre, akik az Országos Nyugdíjpénztár nyilvántartásában, és a területi pénztárak nyilvántartásában is szerepelnek. A kedvezmény csak a 2011-ben kibocsátott igazoló szelvényvel vehető igénybe. A szelvényen a kedvezményezett neve és személyi száma szerepel. (man.ro/mediafax)

Egyszervolt Nagybánya

12+1 oldalas,
színes

FALINAPTÁR
a 2012.
esztendőre!

MEGJELENT!

ÁRA: 30 lej - amíg a készlet tart....

Mindössze 500 számozott példány!

A Teleki Házban, az Ex Librisben és a Compact Üzletben!

Románia példát mutathat Magyarországnak?

Nem ér véget a válság 2012-ben, de a fizetésekre és a nyugdíjakra lesz pénz Elena Udrea, fejlesztési miniszter szerint. „Példát mutathatunk felelősséggel és bátorságból” – értékelte Románia helyzetét a miniszter, aki a nemzetközi bizalom fontosságára emlékeztetett.

Románia bírja a nemzetközi pénzügyi intézetek és az európai kormányok támogatását, hangsúlyozza a tárcavezető év eleji köszöntőjében. Az idén dőlhet el, hogy az utóbbi évek megszorító

intézkedései stabilizálták-e a gazdaságot a politikus szerint.

Elena Udrea blogján összegezte a 2011-es évet: a tavalyi adópolitika korrekciója és a megszorító intézkedések voltak a legfontosabb lépések. A legnagyobb eredmény az lehet, hogy a kormány fedezni tudja a nyugdíj- és bérköltségeket, de stabilitást jelenthet, hogy nem veszítettük el a befektetők bizalmát, hanem a gazdaság, és eredményesebb az európai alapok felhasználása. (man.ro)

Ezért is érdemes paradicsomot enni

A rosszindulatú daganatok kezelésének egyik fontos módszere a röntgenbesugárzás, melynek mellékhatásait amerikai kutatók szerint enyhítheti a paradicsomlé.

A piros szín gyümölcsökben és zöldségekben található az er teljes antioxidáns hatású likopin. A paradicsomban nagy mennyiségben található antioxidánsok megakadályozzák például a rossz LDL-koleszterin megtapadását az üt erek felszínén, valamint hatékony rákmegelőző hatással bír – a prosztatarák például ritkábban fordul el azokban, akik sok paradicsomot fogyasztanak.

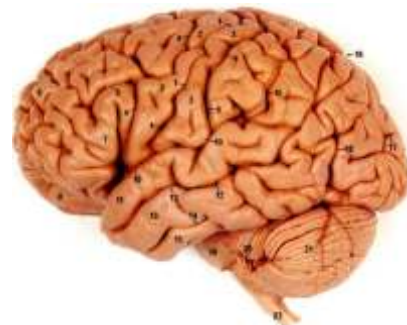
Amerikai kutatók Mridula Datta vezetésével azt vizsgálták, hogy a sugárkezelés szövdményeit is csökkenteni lehet-e paradicsomlé adagolásával, mivel a besugárzás mellékhatásai elsősorban gyulladási folyamatok, amelyeket az antioxidánsok csökkenthetnek. A munkacsoport 17, prosztatarák miatt sugárkezelést igénylő beteget vont be a vizsgálatba.

A betegeket véletlenszerűen két csoportba osztották, öt beteg a szokásos kezelést kapta, 12 beteg pedig egy-négy deciliter közötti mennyiségben ivott öt-nyolc héten keresztül naponta paradicsomlevet.

Eredményeiket a kutatók az Amerikai Rákkutatók Intézetének kongresszusán ismertették. A paradicsomlé a sugárkezelés következtében megjelenő gyulladási folyamatra jellemző laboratóriumi változásokat jelentősen csökkentette.

A kutatók hangsúlyozták, hogy a kis esetszám miatt ez a kiegészítő kezelés további vizsgálatokat igényel, de a kedvező adat újabb bizonyítéka annak, hogy nem csak finom, de egészségügyileg is hasznos paradicsomot enni. (MTI)

Zsíron másképp fut az agy

Két tanulmány is arra a megállapításra jutott, hogy az elhízás és a magas zsírtartalmú étrend megváltoztathatja az agymködését.

Különösen a hipotalamuszban figyelhető meg szerkezeti módosulás. Ez a mandulaméret agyterület részt vesz az éhség és a szomjúság szabályozásában, de befolyásolja az alvási ciklust és a testhőmérsékletet is. Ha a működésében zavar támad, akkor el fordul, hogy akkor is éhesnek érzi magát az ember, mikor már elegendő ételt fogyasztott el.

A Journal of Clinical Investigation szaklapban megjelent egyik tanulmány azt mutatta, hogy elhízott emberek és kísérleti patkányok agyában is a hipotalamusz körül lévő neuronok gyulladás miatt károsodtak. A magas zsírtartalmú étrendről ismert volt eddig is, hogy növeli a gyulladást a szervezetben, az azonban csak a mostani vizsgálatból derült ki, hogy az agyban zajló elváltozásokhoz elég 24 óra, hogy láthatóvá váljanak a mágneses rezonancias felvételeken.

A másik tanulmányban David McNay és kutatócsoportja úgy találta, hogy a zsíros étrenden tartott egereknél a szokásosnál sokkal lassabban képződtek új neuronok az előregedett idegsejtek helyett.

A testsúly, az étrend és az agymködés közötti kapcsolat tanulmányozására természetesen további vizsgálatok szükségesek, azt azonban minden eddiginél határozottabban lehet állítani, hogy az túlsúly a legbiztosabbnak, ha nem hízzunk el. (MTI)

Újévi koplalás helyett

A hetedhét-országra szóló, karácsonytól szilveszterig húzódozó lakomák után kíméljük kicsit a gyomrunkat, no meg a pénztárcánkat! Valószínűleg mostanra már sokan konstatáltuk, hogy mennyit szedtünk fel az ünnepek alatt, és kezdtünk pánikszerűen koplalni. Mi ajánlunk pár testkontúr-barát receptet! Koplalás helyett.

Póréhagymaleves

A hagymaleves az egyik legfenségebb étel a vírusos-megfázásos időszakban. A zabpehellyel sült, zöld-séges póréhagymaleves az eddestestvére: egyszer, laktató, gyorsan elkészül és nagyon finom.

Hozzávalók (6 személyre):

- 2 póréhagyma, 2 répa,
- 2 krumpli
- kevés olaj vagy más zsiradék
- 2-3 marék zabpehely
- só, bors, kakukkfű, majoranna, oregánó, bazsalikom, 2 dl tejföl

Elkészítés:

Kevés olajon pirítsd világosbarnára a zabpehelyt. (Ennek kukoricaolajat szok-

tam használni ehhez, mert semleges az íze, de használhatsz más kedvenc étolajat, margarint, vajot is.) Dobd rá a karikákra szeletelt póréhagymát, azt is pirítsd kicsit, majd a felaprított répát is.

Ha megbújik a h t dben egy kis szelet paradicsom és paprika, nyugodtan dob bele azt is, nagyon finom lesz t le a leves. F szerezd, sózd, és öntsd fel körülbelül 3 dl vízzel (vagy húslével). Add hozzá a felkockázott krumpelit, és f zd puhára a hozzávalókat (Éz kb. 20-25 percet vesz igénybe.) Mikor majdnem kész, adagolj bele tejfölt, és állítsd be az ízt, ha kell. Forjjon még egyet, és máris mehet az asztalra a zöld leves.

Örökzöld quiche

A francia konyha elévülhetetlen érdeme, hogy ezt az egyszer egytálélt kitalálta nekünk. Gyorsan össze lehet dobni, ráadásul szinte minden maradékot elnyel, s t, akkor a legjobb, ha sokféle, kis mennyiség alapanyagot használunk fel hozzá. A tészta pofonegyszerű, maximum öt percet kell és szabad az összeállítására szánni

Van, aki mélyhűtött levelestésztából készíti, számomra annak a beszerzése, tárolása és felolvasztása semmi-vel sem egyszerűbb, mint gyúrni egy kis vajastészta-alapot. Rajtad, és a h t dben fellelhető maradékokon múlik, hogy mi kerül a tészta tetejére - csak a tojás és a tejszín és/vagy tejföl, valamint a sajt a biztos elem. En csupa zöldet találtam a h t mben, meg egy kis fehéret, úgyhogy „örökzöldet” alkotam: brokkolit, újhagymát, cukkínit, kapribogyót, olajbogyót, madársalátát meg egy kis karfiolt használtam most fel.

Hozzávalók (6 személyre):

A tésztahoz:

- 20 dkg liszt,
- 10 dkg vaj (ez esetben ne helyettesítsd margarinnal)
- só, 1 dl jeges víz

A töltelékhez:

- 4 tojás,
- 2 dl tejszín és 2 dl tejföl (vagy csak az egyik, az eredeti receptben s r tejszínt használnak)
- sajt (minél többféle, annál jobb; én most edamit, füstölt sajtot és parmezánt találtam)
- egymáshoz illő zöldségek, olajbogyó, kapribogyó, sonka apróra vágva stb.)
- só, reszelt szerecsendió

Elkészítés:

A tésztát állítsd gyorsan össze és tedd a h t be legalább fél órára. Vajazz ki egy sült edényt, és a vékonyra nyújtott tésztát simítsd bele úgy, hogy a pereméig érjen. Éles késsel vágd le a

felesleges tésztát az edényről. (A kist szeretemen üvegedényben sütni, mert bármilyen csálóka is a szép barna felszín, láthatom, hogy a tészta alja rendesen átsült-e.)

Ha nyers vagy mélyhűtött zöldséggel dolgozol, ami el f zést igényel, sós, forrásban lévő vízben forrald öt-tíz percig, majd öblítsd le hideg vízzel. Melegítsd el a sült t 180 °C-ra – mire felmelegszik, kész is lesz az étel összeállításával.

A tojásokat keverd el a tejszínnel/tejföllel, sóval, szerecsendióval (más f szert nem igényel), és nagy lyukú reszelőn lereszelt sajttal (hagyjál a tetejére is egy keveset). Ezt a kulimászt öntsd a tészta alá. Ebbe kerülhet az el f zött zöldség, meg minden egyéb is, amit még kiszemeltünk: paradicsom, hagyma, gomba, paprika, olajbogyó, sonka stb. A tetejére szórj egy kis sajtot, és mehet is a sült be 40-45 percre. Mikor aranybarna a teteje, és az alja is megsült már, vedd ki a sült b l, és hagyd néhány percig pihenni-dermedni, mielőtt belevágysz.

Aggod Zsuzsa (szimpatika.hu)

ELECTRO SISTEM

electro sistem grup

Fundatia TU-SI-CU-MI-NE Alapítvány

OTTHONI

BETEG- és IDŐSGONDOZÁS

Szociális-
egészségügyi
gondozás idős
személyeknek,
betegeknek

Segítségnyújtás a mindennapi
élet alaptervekenyiségeihez.

Járókeretet, tolokocsit, állítható ágyat,
sétabotot bocsátunk rendelkezésre

Nagybánya,
Aleea Expoziției 2. sz.
Tel/fax: 0362-808494
Mobil: 0748-383147,
0753-523717
fundatia.tusicumina@yahoo.com
www.tu-si-cu-mi-ne.ro

APRÓHIRDETÉS

• FESTMÉNYEKET VÁSÁROLOK. A hirdetés érvényes egész évben. Telefonszám: 0262-275793, 0740-685721.
• Külföldi GYJT VÁSÁROLOK: régi, antik tárgyakat, festményeket, ezüst tárgyakat, falórakat, zsebórákat, bronzszobrokat, 1945 előtti könyveket és képeslapokat. 0741-986855.
• Eredeti TOKAJI BOR ELADÓ. Telefonszám 0745425025
• Gyerekteljesítést, takarítást vállaló német keresünk két kisfiú (1 éves és két és fél éves) mellé. Tel. 0742-251840

GYÁSZHÍR

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagyapa, após **VASZIL JÓZSEF FERENC** 83 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Nyugalma legyen csendes, emléke áldott. Temetése január 6-án, pénteken 13 órakor lesz Szatmárnémetiben a római kat. temetőben. A gyászoló család

Fájó szívvel és fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem **MOSTIS FERENC** életének 86. évében eltávozott az élők sorából. Áldott emléke örökké élni fog szívünkben. Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik utolsó útjára elkísérték és sírjára virágot, koszorút helyeztek. A gyászoló család

Fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett feleség, édesanya, nagymama és anyós **MERKER MÁRIA** 73 éves korában, hosszú szenvedés után eltávozott az élők sorából. Temetése december 29-én volt Németországban. Nyugalma legyen csendes. A gyászoló család

Fájó szívvel tudatjuk, hogy **PÁNU JOLÁN** 73 éves korában elhunyt. Nyugalma legyen csendes. Ezúton köszönetet mondunk mindazoknak, akik utolsó útjára elkísérték. Gyászoló hozzátartozói, Hanák család

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik a költő **DEMETÁR TIBOR** ravatala mellett részvétüket nyilvánították a gyászoló családnak. „Hosszú szenvedésed immár véget ért. / Fáradt tested örök nyugovóra tért. / Hull a könnyünk érted, nehéz lesz nélküled, / De szívünkben élni fogsz még élünk, szüntelen.” Bánatos felesége és a család

A.F. IOSIP TEMETKEZÉSI VÁLLALAT

Horea utca 6. szám, tel. 0262-213855; 0769-664082; 0731-302042; 0745-337534; 0743-158455

RÉSZVÉTNILVÁNTÁS

szintén együtt érzek Ritával és családjával ezekben a szomorú pillanatokban, amikor el kell búcsúznia szeretett édesapjától

VASZIL JÓZSEF L. szinte részvétem. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes. Szilveszter Enik

szinte részvétem a Kert és Márton családoknak most, amikor búcsúznak a szeretett férjéről, édesapjától, nagyapjától és apóstól.

KERT JÁNOSTÓL. Nyugalma legyen csendes. Gabi

JOLI (Pánu Jolán) csendes álma fölött árkodjon a szeretett és az emlékezés. szinte részvétem az egész családnak. Bölönyi Zoltán és családja

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú szívvel emlékezünk **id. STENCZEL JÁNOSRA**, aki január 1-én volt 4 éve, és fiára **ifj. STENCZEL JANCSIKÁRA**, aki 22 éve örökre itt hagyták szeretteiket. Nyugalma legyen csendes, emléküik áldott. A bánatos család

„Elmentem t letek, nem tudtam búcsúzni. / Nem volt id m arra, el kellett indulni. / Szívetekben hagytam emlékem örökre, / Ha látni akartok, nézzetek az égére.”
December 29-én múlt 1 éve, hogy **NAGY ZOLTÁN** örökre elhagyott bennünket. Felesége Judith, gyermekei Márta és Zoli. Unokái Karin, Lóránd, Ádám és Anita

Apróhirdetések felvétele:

NAPONTA 9-15 óráig,
CSÜTÖRTÖKÖN 11.30 óráig!

Tanfolyamok órarendje a Teleki Magyar Házban

Német kezd – péntek 16,30 óra
Német haladó – szerda 16 óra
Angol kezd – csütörtök 12 óra
Angol haladó – csütörtök 15 óra
Társasági tánc – péntek 19 óra
Zongora – hétfő és szerda délután (egyéni foglalkozás)
Kérjük az érdeklődőket, csatlakozzanak mielőbb tanfolyamainkhoz. Információért forduljanak a Ház telefonszámain, vagy személyesen munkatársainkhoz, a zongoratanfolyamra *Dali Emese* tanárnéssel is lehet iratkozni (tel.: 0748-372688).

TELEKI MAGYAR HÁZ

Hétfő - péntek 14-20 óra között, szombaton 11-20 óra között. Vasárnap zárva. Telefon: 0262-212668, 0744-919166; 0740-751490.

Békés, boldog új esztendőt kívánunk!

* **TÁNCHÁZ** – Továbbra is várjuk a régi és új tánczázásokat a Házba! **Aprók táncháza** minden hétfőn ÖT-T L. **Nagyok tánc FÉL HÉT** T L.

Minden második héten a Gesztenyefa Zenekar muzsikál, legközelebb **JANUÁR 16-án, hétfőn!** Cserecsep t hozatok magatokkal! **A belépés ingyenes, költségeink fedezésére a perselyes adományokat köszönjük.**

* **OLVASS NEKEM** – Találkozunk minden második szerdán 16 órakor – legközelebb **január 18-án!**

* **GYÓGYTORNA** – az új esztendőben is minden kedden 16.30 és 17.45 óráig várjuk az érdeklődőket.

* Keressék, vásárolják a Teleki Magyar Ház saját és forgalmazott **könyveit, kiadványait!**

Újévi koncert a Credo-val

A kárpátaljai **CREDO** Együttes lesz a vendége a Teleki Magyar Ház újévi koncertjének. Az eseményre **2012. január 13-án, pénteken délután 6 órai kezdettel** kerül sor, a Ház nagytermében.

A Credo Versénekl Együttes 1993-ban alakult az ungvári Közművelődési Szakközépiskola diákjaiból. Az iskola egykori tanára, *Ivaskovics József* zeneszerző álmotla meg az együttest és ta-

lálta ki azt a stílust, amelyet a mai napig képviselnek. M sorokon többnyire kárpátaljai és erdélyi költők megzenésített versei szerepelnek. Gyakran lépnek közönség elé Erdélyben, Felvidéken és Magyarországon. Az együttes a dal erejével szól a hétköznapiokról, a történelem furcsaságairól, s arról, hogy mennyire fontos és törekény kincsünk magyarságunk.

A Credo Együttes legutoljára 2010-ben koncertezett Nagybányán, mostani fellépésükre a Wass Albert születésnapja (január 8.) tiszteletére szervezett erdélyi koncertsorozat keretében kerül sor.

A rendezvényre a belépés ingyenes, a koncert költségeinek fedezésére adományait - a kihelyezett perselybe - köszönettel elfogadjuk!

Felolvasómaraton: nagybányai írók, nagybányai művek

Februárban ismét felolvasómaratonot szerveznek a Kárpát-medence településein. Számos magyarországi és erdélyi helyszínnel mellett Kolton és Nagybányán, a Teleki Magyar Házban is lesz felolvasás. Városunkban ezúttal a helyi szerzőket és a nagybányai vonatkozású (vagy a környékhez kapcsolódó) szépirodalmi műveket ajánljuk választásra.

A kezdeményezés 2004-ben indult, majd 2008-ban indult újra, Wass Albert tiszteletére. Tavaly már mintegy 32 közösség szervezte meg a felolvasást szerette a Kárpát-medencében.

2012-ben a felolvasómaraton **február 24-én, erdélyi idő szerint este 7 órakor kezdődik és másnap este 8 órakor fejeződik be.** Míg tavaly az Erdélyi Helikon szerzőinek írásait ajánlottuk, ebben az esztendőben valamely Nagybányán, vagy a környéken született író, vagy a vidékhez kapcsolódó szépirodalmi alkotás választása az ajánlott (de nem kötelező) részvételi feltétel.

Teleki Sándor, Kemény Zsigmond, Tersánszky Józsi Jenő, Németh László, Tabéry Géza, Dsida Jenő hagyatékának szellemében például „A félbolond”-ot, az „Igaz regény”-t, a „Zord idők” vagy a „Vértorony” c. regényeket, illetve Dsida Jenő elbeszéléseit (verseit), Teleki Sándor emlékiratait ajánljunk olvasásra. De az ajánlott műveket is, szerzőket is függetlenül bármely (ha lehet) erdélyi szerzőm ve jó kiindulás lehet a választásban, bárki behozhatja kedvenc regényrészletét.

A résztvevők egy-egy 15-20 perces, általuk kiválasztott részletet olvashatnak fel, s természetesen akár többször is sorra kerülhetnek. Cél szerző otthon

elre lemérni a kiválasztott sorok időtartamát, s megjelölni, hogy melyik órában szeretnének felolvasni. Jelentkezni, feliratkozni a Teleki Magyar Házban lehetséges.

A közös felolvasásnak összekapcsoló ereje van. Kérünk mindenkit, hirdesse a rendezvényt. Szeretnénk, ha minél több település kapcsolódna be a nagy közös olvasásba. Különös szeretettel várjuk és hívjuk a Németh László Gimnázium diákjait, tanárait, a nagybányai és környéki tanítókat!

A magyar irodalom mindannyiunk drága kincse, olvassuk, népszerítsük ilymódon is! (TMH)

„A játékosként és trénerként felhalmozott tudás most állt össze”

Hogy nem próbálhatta ki magát a Barcelonában vagy a Milanban, máig fájlalja, annak viszont roppant mód örül, hogy edz. ként végre megadott neki a bizonyítás lehetősége. A Fradit egész eredményesen terelget Détári Lajossal a futballról beszélgettünk – úgy általában.

– Bízott abban, hogy valaha megtalálja még egy ilyen kaliber feladatát?

– Az edz. élete már csak olyan, hogy bármikor, bármilyen kihívással szembe kerülhet, bár én Vecsésen mondjuk épp nem a Ferencvárosban gondolkodtam... Arról persze nem tettem le, hogy jut még nekem egy ehhez fogható feladat: akárhová is vettem, mindig ugyanúgy próbáltam dolgozni, ugyanúgy bizonyítani akartam, s úgy vélem, eredmények is kísérték a munkám.

– Mégis, a Détári név feltételeznél, hogy sorra fogadja a jobbnál jobb ajánlatokat, ehhez képest a kurta honvéds korszakot leszámítva nem adatott meg önnek, hogy a csúcscsapatok bármelyikét is dirigálhassa. Mit gondol, miért kellett erre egy évtizedet várnia?

– Azt nem tudom, azt viszont igen: egyáltalán nem baj, hogy tíz évet dolgozhattam trénerként azért, hogy a Fradit szakmai igazgatója lettem. Amikor véget ér egy – mondjuk úgy, diadalmasabb – játékoskarrier, az ember úgy gondolja, kisvártatva edz. ként is hasonlóan nagy lesz és rövid időn belül megváltoztatja a világot, aztán hamar kiderül, nem olyan egyszerű a szerepcsere. Szerintem most értem meg arra, hogy a Ferencváros szakvezetője legyek, a játékosként és trénerként felhalmozott tudás most állt össze. Kellott hozzá tíz esztendő a különböző kispadok mellett. Mindenütt tanultam valamit, a Budapest-bajnokságban és a válogatott edz. jeként is, s remélhetem már hibából is kevesebb akad. Ma már biztos nem cseréllek indulatból, tudom, hogyan bánjak a játékosokkal, ha kedvetlenebb, de a rutin megszerzéséhez el kellett telnie tíz évnek.

– Azzal azért tisztában van, hogy még mindig nem mindenki hisz önben? Hogy sokan úgy tartják, a kezdeti lendület, összpontosítás elmúlik, és hiába a kiváltságos helyzet, elbb vagy utóbb úgyis ellineskedik.

– Most ígérek? Amikor kineveztek is csak annyit mondtam, teszem a dolgom becsülettel. Nem akarok én senkinek megfelelni, bizonyítani persze annál inkább. A kétkedőknek is. Volt belőlük elég. Amikor szakmai igazga-

tó lettem, elég sokan hitetlenkedtek, tudtam, csak az eredményekkel győzhettem meg az embereket. Annak örülök a legjobban, hogy sokakban már megváltozott a rólam kialakult kép.

– Menjünk kicsit „Vissza a jövőbe”. Ha Dr. Emmett L. Brown idégébe bekucorodhatna, és valamivel régebbi dátumot is bepötyöghetne a m szerfal szerkezetébe, hogyan döntene?

– Alighanem nyolcvannyolcat üt-ném be. Hogy nem igazolhattam oda, ahova én szerettem volna, máig túske. Annál is inkább, mert konkrét ajánlatl állt el a Barcelona, a Juventus és a Milan. Ha arra gondolok, hogy Albertnek, Benének, Tichynek nem adatott meg, hogy külföldre szerdjön, nekem pedig az addigi legfiatalabbbként igen, nincs miért bánkódnom, csak hogy nem egy kellemes érzés a „mi lett volna, ha” örök kérdés jelével élni. Mert az a legrosszabb az egészben, hogy immár sosem derülhet ki, megálltam volna-e a helyem a Barcelonában vagy a Milanban? Lehet, hogy nem, de bizonyosság nincs rá. Ha azt veszem, hogy a kilencvenkettes Eb miatt a Roberto Baggio és Salvatore Schillaci is nélkülöz. Juventusban játszhattam három meccset, amikor ugye kölcsönkértek egy túsra a Bolognától, és nem vallottam szégyent, lenne miért keseregnem...

– De vajon kinek a b ne, hogy Détári Lajos a magyar futball utolsó valódi klasszisa? Mégiscsak eltelt húsz év úgy, hogy a láthatáron sem akadt méltó utód.

– Két összetevő muszáj megnevezni. Az egyik a nem jó menedzselés: nem biztos, hogy Liverpoolba kell eladni a tehetséget, elbb elég lenne Svájcba, ahonnan egy ugrás a Bundesliga, és aki ott is megfelel, Angliába, Spanyolországba vagy Olaszországba is elkerülhet. A másik a képzés. Sajnos skatulyázunk még mindig, nem akarunk egyéniségeket nevelni. Szép a Barca focija, de Messi vagy Iniesta zsenialitása nélkül mire mennének? A Real Madrid is féltékeny óriás Cristiano Ronaldo nélkül, mi meg ott tartunk, hogy az edz. rászól a kicsit többet dribliz fiatalra, hogy „ne cselezz”. Így azért nehéz lesz. (Nemzeti Sport)

Mourinho nem üzletel januárban

José Mourinho, a Real Madrid labdarúgócsapatának vezetője nem akar játékosokat venni a téli átigazolási időszakban, ugyanakkor azt sem szeretné, ha a jelenlegi keretből bárki is távozna.

„A hozzáállásommal a futballisták

és a klub vezetése is tisztában van – fogalmazott hétfőn a portugál szakember. – Ugyanazokkal a játékosokkal akarom befejezni a szeont, akikkel elkezdtem, s ezt világosan közöltem minden érintettel.”

Az elmúlt hetekben felvetődött, hogy a kevesebb lehetőséget juttató labdarúgók, így a spanyol válogatott Raul Albiol, valamint a középpályás Esteban Granero is Angliába igazolhat a Primera División listavezetőjétől. Ráadásul a pletykák szerint az argentin Gonzalo Higuaínért és a francia Karim Benzeméért a Chelsea érdeklődik.

A Barca megtalálta Guardiola utódját?

Spanyol lapértesülések szerint megvan a Barcelona kiszemeltje arra az esetre, ha Pep Guardiola úgy döntene, a szezon végén feláll a kispadról. Az AS azt írja, az Athletic Bilbao mestere, Marcelo Bielsa a vezetés favoritja.

Egyelőre nem döntött arról Pep Guardiola, a Barcelona mestere, marad-e a szezon vége után is a katalán sztár-csapat kispadján. Természetesen a vezetés azt szeretné, maradjon a sikerded legalább még egy évet, az AS c. lap szerint ugyanakkor már megvan a je-

lölt arra az esetre is, ha esetleg nemleges lenne a tréner válasza.

Az újság információi szerint az illet nem más, mint Marcelo Bielsa, aki jelenleg az Athletic Bilbao-nál dolgozik. Az argentin 1 korábban igen elismerten beszélt több Barcelonában szereplő honfitársa, köztük Lionel Messi is.

A Sport c. spanyol lap eközben arról ad hírt, lehet, hogy nem is kell akcióba lépnie a Barcának, Guardiola ugyanis még egy esztendővel bevállal lap információi szerint.

Tyson: Egy retardált pszichopata voltam

Mike Tyson a boksz történelem legfiatalabb nehézsúlyú bajnoka. 1986-ban csak 20 éves volt, amikor megszerezte a világbajnoki övet. Később botrányos életével várt hírhedtté. Mára megszélesült és vegetáriánus lett. Egykori életvitelére nagyon önkritikusan tekint vissza.

Tyson 58 mérkőzéséből 150-et megnyert, hiába keresett ezzel 400 millió dollárt, most mégis 27 millió tartozása van. A gyarmati listája mellett a bálnajstroma is hosszúra nyúlt. Három és fél évet ült nemi erőszakért, testi sértésért három hónapot kapott, és a drog és alkoholproblémái miatt is gyakran meghurcolták. A ringben is átlépte a határokat, Evander Holyfieldnek egyszer a fülébe harapott meccs közben.

„Túl fiatal voltam, és minden túl gyorsan történt, nem is volt esélyem ezt feldolgozni. Egy seggfej, egy megszállott voltam, egy retardált pszichopata, egy féktelen darab szar voltam. Az életem első része arról szólt, hogy elpusztítsam magam. Nincs olyan bokszoló, aki nálam több tablettát vett volna be, amíg 30 nem lettem, ez nem számított. Örülök, hogy most élek. A boksz teljesen megújított” – magyarázkodott Tyson a Spiegelnek.

Az egykori bajnoknak négyen és tizenkét gyermekük született, most harmadik feleségével együtt nevelik őket.

„Mára már csak az a célom, hogy jó apa legyek. Csak az a fontos, hogy a gyerekeim jó véleményel legyenek rólam, ha már magamnak nincs. Amikor a tükörbe nézek, csak egy disznót látok.”

Két évvel ezelőtt 160 kilósra hízott az egykori bajnok, de életmódot változtatott, és 100 kilóra lefogyott.

„Nem iszom alkoholt, nem dohányzom, nem használok drogokat. Vegetáriánus lettem, nem eszem húst, tojást, és nem iszom tejet sem. Helyette mazso-

lát, paradicsomlevest és kamillateát fogyasztok. Teljesen az ellenkezője vagyok egykori önmagamnak.”

Tyson a Klicsko-fivérek is megvédte, szerinte nem számít, hogy milyen stílusú boksszal nyernek. „Az emberek azokat a bajnokokat szeretik, akik megsemmisítenek. De nem ez a lényeg, a boksz a nyereségről szól. És mit csinál Vlagyimir és Vitalij? Nyernek. Nem hibáznak, úgy várnak a legjobb esélyre, mint a kobra. Ez ugyan nem túl látványos, de nagyon eredményes.”

Heti szerkesztő:
SIMORI SÁNDOR

